

Opinia prawna

Dotycząca: zgodności z prawem projektu grupy radnych dot. uchwały Rady Miasta w sprawie nadania imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego Bielskiemu Domowi Kultury

Podstawa prawna:

- ustawa z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372 i 1834), dalej jako „ustawa o samorządzie gminnym”;
- ustawa z dnia z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194), dalej jako „ustawa o działalności kulturalnej”.

Stan faktyczny:

Grupa radnych, spełniająca wymogi z §70 ust. 3 Statutu Miasta Bielsk Podlaski, wystąpiła z inicjatywą podjęcia uchwały w sprawie nadania imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego Bielskiemu Domowi Kultury przy ul. 3 Maja 2.

Projekt uchwały powołuje jako podstawę prawną art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym. Uchwała dotyczy nadania imienia Marszałka Józefa Piłsudskiego Bielskiemu Domowi Kultury znajdującemu się w Bielsku Podlaskim przy ul. 3 Maja 2.

§1 projektu uchwały ma brzmienie: „Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim przy ul. 3 Maja 2, dla podtrzymania ciągłości historycznej i dla upamiętnienia, że obecny dom kultury znajduje się na fundamentach Domu Ludowego i Kina Znicz im. Józefa Piłsudskiego z 1938 r., nadaje się imię Marszałka Józefa Piłsudskiego”.

Projekt uchwały uzupełnia załącznik w postaci uzasadnienia nadania imienia.

Stan prawny:

Na wstępie należy zaznaczyć, iż przedłożony projekt uchwały jest wadliwy pod względem formalno – prawnym i wymaga szeregu poprawek.

Nie budzi wątpliwości, iż rada gminy posiada uprawnienie do nadawania imienia samorządowym jednostkom organizacyjnym i samorządowym osobom prawnym, bowiem mieści się to w ramach uprawnień z art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h ustawy o samorządzie gminnym („Do wyłącznej właściwości rady gminy należy: podejmowanie uchwał w sprawach majątkowych gminy, przekraczających zakres zwykłego zarządu, dotyczących (...) tworzenia, likwidacji i reorganizacji przedsiębiorstw, zakładów i innych gminnych jednostek organizacyjnych oraz wyposażania ich w majątek”).

Nadanie nazwy gminnej instytucji kultury jest jednak objęte zakresem jej regulacji statutowej zgodnie z art. 13 ust. 2 pkt 1 ustawy o działalności kulturalnej, stąd też dodanie nazwiska patrona do nazwy instytucji kultury wymaga zmiany jej statutu. Uchwała w sprawie nadania imienia instytucji kultury winna zatem jednocześnie zawierać zmiany statutu tejże jednostki – poprzez zmianę odpowiednich postanowień statutu, ewentualnie nadanie nowego statutu. Taka zmiana stanowi prawo miejscowe, podlegające ogłoszeniu w Dzienniku Urzędowym Woj. Podlaskiego.

Ponadto, brzmienie §1 projektu uchwały zawiera elementy uzasadnienia, co jest zbędne w sytuacji, gdy załącznikiem do Uchwały jest obszerne uzasadnienie.

Konsekwencją zmiany statutu BDK jest także konieczność wprowadzenia w odpowiednim trybie zmiany do Statutu Miasta Bielsk Podlaski w zakresie pkt 3 Załącznika nr 3 do Statutu [Wykaz jednostek organizacyjnych miasta oraz prawnych form ich działania], ewentualnie zmiany innych aktów podrzędnych dotyczących nazwy tej instytucji kultury.

Zauważam nadto, z uwagi na okoliczność, że uzasadnienie uchwały i wnioski radnych odnosi się do historii budynków znajdujących się w tej samej lokalizacji i wydarzeń historycznych, że gdyby intencją radnych było nie nadanie imienia Bielskiemu Domowi Kultury jako instytucji kultury, a jako budynkowi, to Rada Miasta nie posiada w tym zakresie kompetencji. Nadanie patrona „budynkowi” stanowi element zarządzania mieniem komunalnym i wobec obowiązywania aktualnie umowy użyczenia pomiędzy Miastem a BDK, decyzje w tym zakresie winien podejmować bądź Burmistrz Miasta bądź Dyrektor BDK.

Wnioski

I. Z uwagi na powyższe, w ocenie opiniującego, przyjęcie uchwały w sprawie nadania imienia BDK o zaproponowanej treści, należy uznać za niedopuszczalne.

II. Ocena zasadności nadania imienia patrona w osobie Marszałka Józefa Piłsudskiego należy do Rady Miasta.

III. Pod względem formalno – prawnym, projekt uchwały nie spełnia wymogów techniki prawodawczej. Konieczne jest dokonanie poprawek treści Uchwały.

- W nazwie uchwały winno znaleźć się określenie jej pełnego zakresu, tj.: „w sprawie nadania imienia Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim oraz zmiany Uchwały NR XXXII/253/21 RADY MIASTA BIELSK PODLASKI z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie nadania statutu Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim”, ewentualnie – „w sprawie nadania imienia Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim oraz nadania statutu Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim”,
- W oznaczeniu podstawy prawnej winny znaleźć się przepisy: *art. 18 ust. 2 pkt 9 lit. h, art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2021 r. poz. 1372, poz. 1834) w zw. z art. 13 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 25 października 1991 r. o organizowaniu i prowadzeniu działalności kulturalnej (Dz. U. z 2020 r. poz. 194)*;
- §1 projektu uchwały winien mieć prostszą formułę: „Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim nadaje się imię Marszałka Józefa Piłsudskiego”.
- §2 projektu uchwały winien zawierać postanowienia odpowiednio zmieniające uchwałę w sprawie nadania Statutu BDK, tj. Uchwały NR XXXII/253/21 Rady Miasta Bielsk Podlaski z dnia 26 stycznia 2021 r. w sprawie nadania statutu Bielskiemu Domowi Kultury w Bielsku Podlaskim (ewentualnie nadanie nowego statutu).
- W treści uchwały należy zawrzeć obligatoryjnie zapis: „Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Podlaskiego”.
- Pozostałe treści uchwały (numeracja) oraz załączniki należy dopasować do poprawionej treści.

IV. Konsekwencją zmiany statutu BDK jest także konieczność wprowadzenia w odpowiednim trybie zmiany do Statutu Miasta Bielsk Podlaski w zakresie pkt 3 Załącznika nr 3 do Statutu, ewentualnie zmiany innych aktów podrzędnych dotyczących nazwy tej instytucji kultury.

BRANISZCZEW
Marszałek Miasta
